

Advies voor een vernieuwde Successiewet

Citation for published version (APA):

Niessen, R. E. C. M. (2000). *Advies voor een vernieuwde Successiewet*. Universiteit Maastricht.

Document status and date:

Published: 01/01/2000

Document Version:

Accepted author manuscript (Peer reviewed / editorial board version)

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.umlib.nl/taverne-license

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

repository@maastrichtuniversity.nl

providing details and we will investigate your claim.

Advies voor een vernieuwde Successiewet

Algemeen

Op 13 maart 2000 heeft de Werkgroep Modernisering successiewetgeving onder voorzitterschap van Prof. mr. J.K. Moltmaker zijn rapport uitgebracht aan Staatssecretaris Vermeend van Financiën. Als bijlage 2 heeft de werkgroep een proeve voor een Successiewet 2001 gevoegd.

De werkgroep heeft zich modernisering (aanpassing aan maatschappelijke ontwikkeling), bestrijding van ontgaansconstructies en vereenvoudiging ten doel gesteld. De voornaamste terreinen die daarbij aan de orde komen, zijn relatievormen, ondernemingsvermogen en doelvermogen.

De werkgroep is van mening dat de hoofdlijnen van de Successiewet goed aansluiten bij hetgeen op het Europese continent gangbaar is. Onder meer daarom wil hij vasthouden aan de heffing die enerzijds uitgaat van het domicilie van de erflater c.q. schenker, en die anderzijds wordt bepaald per verkrijger. Er wordt dus niet een nalatenschapsbelasting voorgesteld.

Relatievormen

De werkgroep formuleert het begrip partner, waaronder vallen de echtgenoot, de geregistreerde partner en - onder bepaalde voorwaarden - samenwoners. De thans voor de samenwoners geldende eisen worden enerzijds verzacht (drie jaar samenwonen vanaf het 18^e jaar), anderzijds verscherpt (een notarieel samenlevingscontract, uitsluitend tweerelaties).

De werkgroep kiest in meerderheid voor een algehele vrijstelling van successiebelasting voor partners. Samenwoners die wel voldoen aan de eis van drie jaar samenwonen vanaf het 18^e jaar, maar overigens niet voldoen aan de vereisten voor het partnerschap, bijv. meerrelaties of tweerelaties zonder notarieel samenlevingscontract, worden ondergebracht in tariefgroep I, maar genieten geen bijzondere vrijstelling.

Voor alle jonge verkrijgers wordt een vrijstelling van successiebelasting voorgesteld van f 5000 voor elk jaar dat de verkrijger jonger is dan 23 jaar

Tarief

De werkgroep heeft een nieuw tariefstelsel ontworpen, dat evenals het bestaande tariefstelsel uitgaat van een progressie naar de grootte van de verkrijging en de graad van verwantschap. De werkgroep stelt voor de tariefpercentages van de tariefgroepen II en III, die als zeer hoog worden ervaren, te verlagen. Thans liggen die tarieven tussen 26% en 53% (tariefgroep II), respectievelijk tussen 41% en 68% (tariefgroep III). Voorgesteld worden tarieven voor tariefgroep II tussen 25% en 45% en voor tariefgroep III tussen 35% en 55%. Daar staat tegenover een lichte verhoging van het maximum van tariefgroep I (is thans 27% wordt 30%) en een wijziging van de tariefschijven, waardoor het maximum tarief eerder wordt bereikt.

Voor wat de progressie naar de grootte van de verkrijging betreft heeft de werkgroep het tarief sterk vereenvoudigd door de invoering van drie trappen in plaats van de huidige zeven. In de progressie naar de graad van verwantschap heeft de werkgroep enkele verschuivingen voorgesteld. Onder tariefgroep I vallen de partners, de bloedverwanten in de rechte lijn en de samenwoners. De bloedverwanten in de rechte opgaande lijn zijn dus verschoven van tariefgroep II naar tariefgroep I. De verhoging van de heffing voor kleinkinderen en verdere afstammelingen is teruggebracht naar 25%. De broers- en zusterskinderen zijn verschoven van tariefgroep III naar tariefgroep II.

De werkgroep stelt voor alle drempelvrijstellingen te vervangen door voetvrijstellingen en de minimum-vrijstelling voor zowel de successie- als de schenkingsbelasting te stellen op f 11.000. Mede in verband met de verschuiving naar tariefgroep I van de ouders, ziet de werkgroep geen goede reden om ouders nog een verhoogde vrijstelling te geven. Voorts kunnen naar de mening van de werkgroep de huidige vrijstellingen van art. 32, eerste lid, onder 9°, Sw. (verkrijging door werknemers of hun nabestaanden) en artikel 33, eerste lid, 8° (verkrijging door iemand die niet in staat is zijn schulden te betalen) worden afgeschaft.

Blijkens berichten in de pers heeft Staatssecretaris Vermeend intussen al medegedeeld dat hij verhoging van het kinderen-tarief onwenselijk acht, en dat hij wel een mogelijkheid ziet om het budgettair gat dat daardoor zou ontstaan, te dichten.

Ondernemingsvermogen

De werkgroep stelt, onder voorwaarden en grenzen, enkele faciliteiten voor ten aanzien van de waardering van ondernemingsvermogen. De ene is dat voortaan concessies, quota en andere publiekrechtelijke vergunningen mogen worden geëlimineerd bij de bepaling van de intrinsieke waarde, en voorts dat ongebouwde grond mag worden gewaardeerd op de waarde in langdurig verhuurde of verpachte staat. De andere is dat op de going-concern-waarde, waarin overigens op basis van rentabiliteit tevens goodwill wordt opgenomen, 25% in mindering mag worden gebracht.

Deze voorstellen hebben mede betrekking op aandelenpakketten die een aanmerkelijk belang vormen, zulks bepaald volgens de oude normen van 331/3 en 7%.

Doelvermogens

De werkgroep gaat enerzijds uit van een stringent beleid waarbij elke making of inbreng in een stichting of trust wordt belast naar het tarief voor niet-verwanten en waarbij nimmer transparantie wordt toegepast. Daarnaast stelt hij twee bijzondere regimes toe.

Het ene houdt in dat - onder voorwaarden - zowel civiel- als fiscaalrechtelijk de figuur van de *familiestichting* in het leven te roepen waarin tegen 10% heffing vermogen kan worden ingebracht. Op het moment van uitkering aan de uiteindelijk begunstigde wordt schenkingsrecht geheven naar het tarief dat zou hebben gegolden wanneer het vermogen direct aan die persoon was toegekomen. De stichting zelf wordt onderworpen aan een belasting conform de inkomstenbelasting. Aldus wil de werkgroep internationale belastingontwijking de pas afsnijden en een binnenlands alternatief aanbieden.

Verder stelt de werkgroep voor om instellingen ten algemenen nutte onder stringente voorwaarden geheel vrij te stellen.

R.E.C.M. Niessen *

* Hoogleraar Belastingrecht aan de Universiteit Maastricht